

VI ZJAZD CNoL odbędzie się 7-8 czerwca 2013 w hotelu BOSS w Warszawie. **Uświetni go konferencja „Karmienie piersią – szacunkiem dla natury”** organizowana przez Centrum Nauki o Laktacji we współpracy z Polskim Towarzystwem Konsultantów i Doradców Laktacyjnych oraz Zakładem dydaktyki ginekologiczno - położniczej, Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Centrum Medycznym Żelazna.

Na 12 h kursy SOO jedziemy od Stargardu Szczecińskiego po Lublin i Puławę. Zaproś nas do swojego szpitala!

RAPORT O STANIE KARMIENIA PIERSIĄ W POLSCE 2013

Na podstawie zebranych danych dotyczących barier dla karmienia piersią oraz prowadzonych badań dotyczących wskaźników karmienia, praktyk oraz wiedzy w dziedzinie laktacji wśród pracowników ochrony zdrowia zajmujących się matką i dzieckiem przedstawiamy naszą ocenę rzeczywistości laktacyjnej w Polsce, a także propozycje poprawy sytuacji poprzez wykorzystanie już istniejących i dobrze funkcjonujących w Polsce strategii. Raport dostępny [TUTAJ](#)

PISMIENICTWO LAKTACYJNE

Przez lata naszej naukowej działalności zgromadziłyśmy okazałą bazę piśmiennictwa polskiego i zagranicznego w dziedzinie laktacji. Naszą bazę prezentujemy [TU](#). Przyda się do pisania pracy, artykułu...

LAKTACYJNY LEKSYKON LEKÓW

Przygotowaliśmy dla Was spis leków uszeregowany alfabetycznie według nazw międzynarodowych z określeniem kategorii ryzyka laktacyjnego według Prof. Hale'a oraz według kategorii ryzyka ciężowego według FDA (Food and Drug Administration). Szersze informacje o lekach znajdziecie w publikacji Prof. Thomas'a W. Hale'a: Medications and mothers' milk, 15 edycja, 2012, Hale Publishing, Amarillo Texas. Możesz zamówić ją w naszym sklepiku.

[Laktacyjny Leksykon Leków](#)

NAUKA O LAKTACJI

Karmienie piersią zmniejsza ryzyko raka jajnika

W przeprowadzonym badaniu poszukiwano związku pomiędzy karmieniem piersią a ryzykiem występowania raka jajnika u kobiet w południowych Chinach. Badanie kliniczno-kontrolne przeprowadzono w Guangzhou od sierpnia 2006 do lipca 2008. W kwestionariuszu zbierano informacje o liczbie miesięcy karmienia piersią i liczbie karmionych piersią dzieci. Do badania włączono 493 pacjentki z rakiem jajnika i 472 inne szpitalne pacjentki - jako grupę kontrolną (średnia wieku 59 lat). Regresję logistyczną przeprowadzono pod kątem uwidocznienia związku pomiędzy karmieniem piersią a ryzykiem raka jajnika.

Zakończyły się 2 edycje kursu Problemy w laktacji. Do grona naszych wykładowców dołączyła Pani dr n. med. Beata Szerstobitow, specjalista medycyny nuklearnej z Warszawy. Dziękujemy!

Przed naszymi kursantkami egzamin na CDL 16 marca. Pamiętajcie, że możecie zgłosić się od razu na egzamin praktyczny. Czekamy!

Zobaczcie jak rozgorzały dyskusje wokół poradnika IMID, ile mam szuka u nas pomocy i [DOŁĄCZCIE!](#)

Wykazano istotny, odwrotny, zależny od dawki związek pomiędzy wystąpieniem raka jajnika, a czasem karmienia piersią, jak i liczbą karmionych piersią dzieci. 10-krotnie niższe ryzyko zachorowania miały kobiety karmiące łącznie 31 miesięcy lub dłużej w porównaniu z kobietami, które karmiły łącznie najwyżej 10 miesięcy (OR=0,09; 95%CI: 0.04, 0.19). 3-krotnie niższe ryzyko miały też kobiety z co najmniej trójką karmionych piersią dzieci w porównaniu z kobietami karmiącymi tylko jedno dziecko (OR=0.38; 95% CI: 0.27, 0.55).

Badacze wnioskują, że przedłużone karmienie piersią wiąże się ze zmniejszonym ryzykiem występowania raka jajnika w grupie chińskich kobiet.

Su D et al. Ovarian cancer risk is reduced by prolonged lactation: a case-control study in southern China. Am J Clin Nutr February 2013 vol. 97 no. 2 354-359

LAM jako metoda planowania rodziny

Badacze wychodzą z założenia, że około 50% ciąż jest nieplanowanych, co wynika z różnych powodów. LAM (Lactational Amenorrhea Method) metoda wykorzystująca laktacyjną niepłodność jest metodą planowania rodziny uznano przez WHO jako ekologiczną i dostępną dla wielu kobiet. Wykonano przegląd systematyczny. Spośród 459 potencjalnie istotnych badań, w 159 z nich podjęty był temat możliwości poczęcia dziecka przy stosowaniu LAM. Kryteria włączenia: badania prospektywne, opisy przypadków (grupa interwencyjna), jeśli to możliwe z grupą kontrolną. Badani byli aktywni seksualnie, ciąża była potwierdzona w badaniu lekarskim, albo w teście ciążowym. Punktami końcowymi były tabele wskaźników miesiączkowania i ciąży. Włączono ostatecznie 15 badań, które spełniały kryteria włączenia. Wskaźniki ciąż przy stosowaniu LAM w 6 miesięcy po porodzie wynosił 0,45-2,45% (2 badania kontrolowane) i 0-7,5% (6 badań niekontrolowanych). Wskaźnik ciąż dla niemiesiączkujących kobiet wyłącznie karmiących piersią, które nie stosowały żadnej metody antykoncepcyjnej, wynosił w jednym badaniu 0,88%, a w innym badaniu 0,9-1,2. Wskaźnik miesiączkowania w 6 miesięcy po porodzie we wszystkich badaniach kształtował się między 11,1 a 39,4 %.

We wnioskach, autorzy nie znajdują wyraźnych różnic we wskaźnikach zachodzenia w ciążę między kobietami stosującymi LAM, a kobietami niemiesiączkującymi, karmiącymi wyłącznie piersią i nie stosującymi żadnej metody planowania poczęć.

Doceniając rolę LAM jako metodę planowania poczęć, z punktu widzenia zdrowia publicznego, powinno się zachęcać kobiety do karmienia piersią. Wyłączne karmienie piersią, bez dokarmiania i dopajania opóźnia powrót płodności i czas wystąpienia pierwszej miesiączki po porodzie, co fizjologicznie odsuwa czas kolejnej ciąży.

Carla Van der Wijden., Julie Brown, Jos Kleijnen The Cochrane Library. Published by John Wiley & Sons, Ltd2008, DOI: 10.1002/14651858.CD001329.

NASZE DOŚWIADCZENIA

KONSULTACJA TELEFONICZNA

lek.med. Katarzyna Raczek-Pakuła, IBCLC, CDL, wykładowca i trener CNOL

Zadzwoiła matka karmiąca z miasta, w którym ostatnio prowadziłyśmy kurs Standard Opieki Okołoporodowej. Telefon do mnie dostała od położnej, która była słuchaczką kursu.

Pacjentka jest matką kilkutygodniowego dziecka. Dwójkę starszych dzieci wykarmiła po ponad rok, pomimo bolesnych zakażeń brodawek i zapaleń piersi. Jest zdecydowaną zwolenniczką karmienia naturalnego.

Kilka tygodni wcześniej jej koleżanka przeżyła tragedię - miesięczne dziecko chorowało na posocznicę *Streptococcus agalactiae*, a źródłem zakażenia według lekarza była pierś matki (!).

Moja rozmówczyni, która miała kolonizację *Str. agalactiae* i mimo, że dostała profilaktykę antybiotykową w czasie porodu, teraz zaczęła się obawiać o bezpieczeństwo swojego dziecka. Co prawda nie miała objawów zapalenia piersi ani uszkodzonych brodawek, ale zdecydowała się prywatnie pobrać posiew pokarmu. Dziecko co prawda też było zdrowe, świetnie ssało, dobrze rosło, ale zaleźniona mama postanowiła się upewnić, czy nic dziecku nie grozi.

Posiew pokarmu pobrano z obu piersi metodą "mleko ciekło po skórze" i wyhodowano *Staphylococcus aureus*. Dwie lekarki z p.o.z. odbyły naradę i zaleciły leczenie. Matka dostała antybiotyk augmentin, pokarm miała odciągać i wylewać, a dziecko przystawić dopiero jak kontrolny posiew pokarmu będzie jałowy.

Pacjentka przyjmuje lek, 5 dni odciąga i ma już tego dosyć. Znajoma położna sugeruje, żeby w ogóle dać spokój i karmić sztucznie. Ale mama ma wątpliwości, bo przecież mimo trudności wykarmiła dwoje dzieci. Najmłodsze dziecko karmiło się tak dobrze, wreszcie bez bólu. Zadzwoiła do konsultanta laktacyjnego prośbą o poradę, co robić...

Udzieliłam informacji, że leczenie antybiotykiem jest zbędne i można bezpiecznie karmić.

Argumenty:

1. nieprawidłowo pobrano posiew pokarmu
2. wyhodowano *Staphylococcus aureus*, który stanowi część flory bakteryjnej zdrowej skóry
3. dziecko jest zdrowe (i przez tydzień, kiedy posiew był w opracowaniu, też było zdrowe)
4. matka jest zdrowa

5. antybiotyk zastosowano niezgodnie z ogólnymi wytycznymi Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków <http://www.antybiotyki.edu.pl>
6. wyhodowanie z pokarmu nawet gronkowca MRSA nie jest przeciwwskazaniem do karmienia piersią
7. kobieta i dziecko w sytuacji oddzielenia, niekarmienia czują się źle.

RÓŻNE

W poniedziałek 25 lutego 2013 odbyła się w Centrum Medycznym Żelazna - Szpitalu św. Zofii w Warszawie **Olimpiada Wiedzy o Laktacji**, pod egidą **Polskiego Towarzystwa Konsultantów i Doradców Laktacyjnych, Centrum Nauki o Laktacji** i wsparciu firmy Medela Polska. ZAPRASZAMY DO PEŁNEGO ARTYKUŁU